

VAIN BORNEOLLA KASVAVA *P. bellina* on epifyytti, jota pidettiin pitkään Malesian niemimaalla ja Sumatralla kasvavan *P. violacean* ”Borneo-tyyppinä”. Eric Christenson kuitenkin kuvasi 1995 *P. bellinan* itsenäiseksi lajiksi (lat. *bellus* hyvin kaunis). Christenson perusteli päätöstään sillä, että näiden kahden tyyppin kukan koko ja huulen muoto poikkeavat toisistaan. Tuoksuaineiden koostumuskin on erilainen – *violacealla* mausteinen, *bellinalla* sitruunainen – siten lajit houkuttelevat eri pölyttäjiä.

Kasvupaikoissakin on eroja. *P. violacea* viihtyy virtaavan veden ääressä, hämärässä ja kosteassa. *P. bellina* kasvaa merenpinnan tasolta 200 metrin korkeudelle. Se kasvaa korkeammalla puiden rungoilla, joten se saa enemmän valoa. Yökosteus on sillekin tärkeää. Yö- ja päivälämmön ero rohkaisee lajia kukkimaan.

Päivällä lämpöä on kautta vuoden suhteellisen tasaisesti 25–30 astetta, öisin viilenee jopa 10 astetta. Ilmankosteus on 80–95 %, sateita saadaan eniten marraskuusta maaliskuuhun.

Kuvaus

P. bellinan heleän vihreät lehdet ovat 20–30 sentin pituiset ja 7–12 sentin levyiset. Lehtien päälle painautuvaan 7–10 sentin pituiseen kukintovarteeseen avautuu pari hienostuneesti tuoksuva kukkaa kerrallaan. Tannakka kukintovarsi on pitkäikäinen, joten samaan kukintovarteeseen voi tulla kukkia uudelleen myöhemminä vuosina. Kukan korkeus on noin 5 senttiä. Vaaleiden, kärjistään hieman vihertävien sepaleiden ja petaleiden tyviosat sekä huuli ovat violetin punaiset. Kasvista tunnetaan myös muutama värivariaatio, mm. alba.

Kasvatus

Irmeli Heinäsen *Phalaenopsis bellina* tuli kevään 2008 yhteistilauksessa Schwerteriltä tavanomaiseen kaarnapohjaiseen alustaan istutettuna. Irmeli sijoitti kasvin orkidealasikkoonsa muiden kasvien joukkoon, kuitenkin lähelle valaisinta. Joka vuosi *P. bellina* on kukkinut säännöllisesti ja pitkään. Tämän vuoden alussa kasvi tuli hoitooni, jolloin poistin aika pitkälle maatuoneen kasvualustan ja istutin kasvin pelkän rahkasammaleen kanssa ruukkuun, jonka reunoilla on reikiä ja pohjalla aina tilkka vettä. Sekä sammal että kasvin juuret ovat kasvataneet hyvin kosteassa orkidealasikossa. Nyt heinäkuun lopulla se valmistautuu jälleen kukkimaan.

Teksti OILI PENTINSAARI

Kuva IRMELI HEINÄNEN

BORNEON TUOKSUVA KAUNOTAR

Phalaenopsis bellina